

V?c C-345/05

Komise Evropských spole?enství

v.

Portugalská republika

„Nespln?ní povinnosti státem – Da?ové právní p?edpisy – Podmínky osvobození p?íjmu z úplatného p?evodu nemovitostí od dan? – ?lánky 18 ES, 39 ES a 43 ES – ?lánky 28 a 31 Dohody o Evropském hospodá?ském prostoru – Soudržnost da?ového systému – Politika bydlení“

Shrnutí rozsudku

Volný pohyb osob – Pracovníci – Svoboda usazování – Ob?anství Evropské unie – Da?ové právní p?edpisy

(?lánky 18 ES, 39 ES a 43 ES; Dohoda o EHP, ?lánky 28 a 31)

?lenský stát, který ponechá v platnosti da?ová ustanovení, která pod?izují osvobození p?íjmu z úplatného p?evodu nemovitostí ur?ených k vlastnímu a trvalému bydlení osoby povinné k dani nebo ?len? její domácnosti od dan? podmínce, že realizovaný zisk bude znovu investován do nabytí nemovitostí nacházejících se na vnitrostátním území, neplní povinnosti, které pro n?j vyplývají z ?lánek? 18 ES, 39 ES, 43 ES, jakož i z ?lánek? 28 a 31 Dohody o Evropském hospodá?ském prostoru (EHP).

Da?ový poplatník, který se rozhodne prodat svoji nemovitost ur?enou k bydlení, kterou vlastní v tomto ?lenském stát? za ú?elem p?enesení svého bydlišt? na území jiného ?lenského státu a nabytí tam nové nemovitostí ur?ené k bydlení v rámci výkonu práva volného pohybu a pobytu na území ?lenských stát?, které náleží každému ob?anovi Unie a jenž nachází zvláštní vyjád?ení v ?látku 43 ES, pokud jde o svobodu usazování, a v ?látku 39 ES, pokud jde o volný pohyb pracovník?, jakož i práv p?iznaných ?lánkem 28 Dohody o EHP týkajícím se volného pohybu pracovník? a ?lánkem 31 Dohody o EHP týkajícím se svobody usazování, podléhá totiž znevýhodn?nému da?ovému zacházení ve srovnání se zacházením s osobou, která si zachová své bydlišt? v dot?eném ?lenském stát?.

Nezbytnost zachovat soudržnost da?ového systému nem?že od?vodnit toto rozdílné zacházení, jelikož k tomu, aby mohl argument založený na takovém od?vodn?ní obstát, je t?eba, aby byla prokázána existence p?ímé souvislosti mezi doty?ným da?ovým zvládn?ním a vyrovnáním takového zvládn?ní ur?itým da?ovým odvodem, ?emuž tak v projednávaném p?ípad? není.

Vzhledem k tomu, že ustanovení Smlouvy a Dohody o EHP týkající se volného pohybu osob brání takové vnitrostátní právní úprav?, není nezbytné samostatn? p?ezkoumat uvedenou právní úpravu ve sv?tle ?l. 56 odst. 1 ES a ?látku 40 Dohody o EHP týkajících se volného pohybu kapitálu.

(viz body 13, 21, 43, 45, výrok 1)

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

26. října 2006 (*)

„Nesplnění povinnosti státem – Daňové právní předpisy – Podmínky osvobození příjmu z úplatného převodu nemovitostí od daně – Články 18 ES, 39 ES a 43 ES – Články 28 a 31 Dohody o Evropském hospodářském prostoru – Soudržnost daňového systému – Politika bydlení“

Ve věci C-345/05,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 21. září 2005,

Komise Evropských společenství, zastoupená R. Lyalem a M. Afonso, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Portugalské republice, zastoupené L. Fernandesem a J. Menezes Leitãem, jako zmocněnci,

žalované,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, R. Schintgen, P. Kriš, G. Arestis (zpravodaj) a L. Bay Larsen, soudci,

generální advokát: P. Léger,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 30. března 2006,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout v této věci bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Komise Evropských společenství se domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Portugalská republika tím, že ponechala v platnosti daňová ustanovení, která podřizují osvobození příjmu z úplatného převodu nemovitostí určených k vlastnímu a trvalému bydlení osoby povinné k dani nebo člen její domácnosti od daně podmínce, že realizovaný zisk bude znovu investován do nabytí nemovitostí nacházejících se na portugalském území, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 18 ES, 39 ES, 43 ES a čl. 56 odst. 1 ES, jakož i z článků 28, 31 a 40 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3; Zvl. vyd. 11/52, s. 3, dále jen „Dohoda o EHP“).

Právní rámec

Dohoda o EHP

2 Článek 6 Dohody o EHP stanoví:

„Aniž je dotčen další vývoj judikatury, jsou ustanovení této dohody v míře, v jaké jsou v podstatě totožná s odpovídajícími pravidly Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství a Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a s akty přijatými na základě těchto dvou smluv, při svém provádění a uplatnění vykládána v souladu se související judikaturou Soudního dvora Evropských společenství vydanou před dnem podpisu této dohody.“

3 Článek 28 Dohody o EHP stanoví:

„1. Je zajištěn volný pohyb pracovníků mezi členskými státy ES [Evropské společenství] a státy ESVO [Evropské sdružení volného obchodu].

2. Volný pohyb pracovníků zahrnuje odstranění jakékoli diskriminace mezi pracovníky členských států ES a států ESVO na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky.

3. S výhradou omezení odvozených ve stejném pořádkem, ve stejnou bezpečností a ochranou zdraví zahrnuje právo:

a) ucházet se o skutečně nabízená pracovní místa;

b) pohybovat se za tím účelem volně na území členských států ES a států ESVO;

c) pobývat v některém z členských států ES nebo států ESVO za účelem výkonu zaměstnání v souladu s právními a správními předpisy, jež upravují zaměstnávání vlastních státních příslušníků;

d) zůstat na území členského státu ES nebo státu ESVO po skončení zaměstnání.

[...]“

4 Článek 31 odst. 1 Dohody o Evropském hospodářském prostoru zní následovně:

„V rámci této dohody jsou zakázána omezení svobody usazování pro státní příslušníky jednoho členského státu ES nebo státu ESVO na území jiného z těchto států. Stejně tak jsou zakázána omezení při zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností státními příslušníky jednoho členského státu ES nebo státu ESVO na území jiného z těchto států.“

Svoboda usazování zahrnuje přístup k samostatné výdělečné činnosti a jejich výkon, jakož i zřízení a řízení podniků, zejména společností ve smyslu čl. 34 druhého pododstavce, za podmínek stanovených pro vlastní státní příslušníky právem země usazení [...]“

Vnitrostátní právní úprava

5 Článek 10 zákoníku o dani z příjmu fyzických osob (Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Singulares), schválený vládním nařízením s mocí zákona č. 442/88 ze dne 30. listopadu 1988, ve znění vyplývajícím z vládního nařízení s mocí zákona č. 198/2001 ze dne 3. července 2001 (*Diário da República* I řada A č. 152 ze dne 3. července 2001, dále jen „CIRS“), stanoví:

„1. Příjmem je realizovaný zisk, který, aniž by byl považován za příjem z podnikání, jiné

samostatné výdělečné činnosti, kapitálového majetku či nemovitého majetku, vyplývá z:

a) úplatného převodu věcných práv k nemovitostem a používání veškerého soukromého majetku pro podnikatelskou či jinou samostatnou výdělečnou činnost vykonávanou osobně jeho vlastníkem;

[...]

3. Zisk je považován za zrealizovaný v okamžiku uskutečnění činností stanovených v odstavci 1, aniž jsou dotčeny následující pododstavce:

a) v případě příslibu koupě a prodeje nebo výměny je zisk považován za zrealizovaný uskutečněním převodu nebo nabytí vlastnictví k majetku, který je předmětem smlouvy;

b) v případě používání soukromého majetku pro podnikatelskou či jinou samostatnou výdělečnou činnost vykonávanou osobně jeho vlastníkem je zisk považován za zrealizovaný až v okamžiku pozdějšího úplatného převodu dotčeného majetku nebo vzniku jiné skutečnosti, která vede ke zúčtování příjmů za obdobných podmínek.

4. Zisk podléhající IRS [daně z příjmů fyzických osob] představuje:

a) rozdíl mezi realizační hodnotou a nabývací hodnotou, bez části kvalifikované jako příjem z kapitálového majetku, nebo v případech stanovených v bodech a), b) a c) odstavce 1;

[...]

5. Zisk z úplatného převodu nemovitostí určených k vlastnímu a trvalému bydlení osoby povinné k dani nebo člen její domácnosti je osvobozen od daně za následujících podmínek:

a) do 24 měsíců ode dne uskutečnění převodu je výnos z převodu znovu investován do nabytí jiného nemovitého majetku, pozemku ke stavbě nemovitosti nebo do stavby, zveřejnění nebo přestavby jiné nemovitosti, která má výlučně stejné určení, pokud se tato nemovitost nachází na portugalském území;

b) výnos z převodu je použit k úhradě nabytí zmíněného v předcházejícím bodě, pokud bylo uskutečněno ve 12 předchozích měsících;

c) k použití ustanovení bodu a) musí osoba povinná k dani projevít úmysl znovu investovat, byť částečně, tím, že uvede v daňovém přiznání za rok, v němž byl uskutečněn převod, hodnotu, kterou zamýšlí znovu investovat;

d) v případě, že je znovu investována jiná částka, než byla částka přiznaná v souladu s předchozím bodem, je osoba povinná k dani povinna podat v prvním obvyklém období následujícím po uplynutí období 24 měsíců uvedeného v bodě a) náhradní přiznání, ve kterém uvede částky, které skutečně znovu investovala.

6. Osvobození uvedené v předchozím bodě není přiznáno, pokud:

a) nabyvatel znovu investuje do nabytí jiné nemovitosti, kterou nevyužije ke svému bydlení nebo k bydlení člen své domácnosti šest měsíců po uplynutí období, v němž musí znovu investovat;

[...]"

Postup před zahájením soudního řízení

6 Vzhledem k tomu, že Komise byla toho názoru, že ustanovení portugalské právní úpravy o zdanění příjmu z úplatného převodu nemovitostí, a zvláště čl. 10 odst. 5 CIRS, porušují povinnosti, které pro Portugalskou republiku vyplývají z článků 18 ES, 39 ES, 43 ES a čl. 56 odst. 1 ES, jakož i z článků 28, 31 a 40 Dohody o EHP, dopisem ze dne 20. února 2003 vyzvala tento členský stát, aby podal své vyjádření v tomto ohledu.

7 Portugalské orgány zpochybnily tvrzení Komise, když uplatňovaly, že sporná ustanovení CIRS nepředstavují omezení základních svobod, nemají diskriminační charakter a v každém případě jsou odvodněna naléhavými důvody obecného zájmu, a konkrétněji cílem ochrany práva na bydlení nebo důvody soudržnosti vnitrostátní daňové úpravy.

8 Vzhledem k tomu, že argumentace portugalských orgánů Komisi nepřesvědčila, vydala dne 9. července 2004 odvodněné stanovisko, v němž jednak zopakovala svou argumentaci, podle níž portugalská daňová právní úprava týkající se podmínek osvobození příjmu z úplatného převodu nemovitostí je v rozporu s volným pohybem osob, jakož i kapitálu, a jednak vyzvala Portugalskou republiku, aby přijala opatření nezbytná k vyhovění zmíněnému stanovisku ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho oznámení.

9 Vzhledem k tomu, že portugalské orgány ve své odpovědi na zmíněné odvodněné stanovisko setrvaly na svém postoji, podle něhož vnitrostátní právní úprava, která je odvodněná cíli sociální politiky, není v rozporu s právem Společenství, rozhodla se Komise podat projednávanou žalobu.

K žalobě

10 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora, i když primé daně spadají do pravomoci členských států, musejí nicméně tyto členské státy při výkonu této pravomoci dodržovat právo Společenství (viz rozsudky ze dne 4. března 2004, Komise v. Francie, C-334/02, Recueil, s. I-2229, bod 21, jakož i ze dne 13. prosince 2005, Marks & Spencer, C-446/03, Sb. rozh. s. I-10837, bod 29).

11 Je třeba prozkoumat, zda, jak uplatňuje Komise, ustanovení portugalské právní úpravy týkající se zdanění příjmu z úplatného převodu nemovitostí, a zvláště čl. 10 odst. 5 CIRS, představují omezení svobody pohybu osob a kapitálu zakotvené v člancích 18 ES, 39 ES, 43 ES a čl. 56 odst. 1 ES, jakož i v člancích 28, 31 a 40 Dohody o EHP.

K volnému pohybu osob

12 V rámci této části žalobního důvodu Komise zaprvé uplatňuje, že Portugalská republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 18 ES, 39 ES a 43 ES.

13 Článek 18 ES, který obecně stanoví právo volného pohybu a pobytu na území členských států pro každého občana Unie, nachází zvláštní vyjádření v článku 43 ES, pokud jde o svobodu usazování (rozsudek ze dne 7. září 2006, N, C-470/04, Sb. rozh. s. I-7409, bod 22) a v článku 39 ES, pokud jde o volný pohyb pracovníků.

14 V důsledku toho je třeba nejdříve prozkoumat, zda články 39 ES a 43 ES brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava čl. 10 odst. 5 CIRS, která podřizuje osvobození příjmu z úplatného převodu nemovitostí určených k vlastnímu a trvalému bydlení osoby povinné k dani nebo člen její domácnosti od daně podmínce, že realizovaný zisk bude znovu investován do nabytí nemovitostí nacházejících se na portugalském území.

15 Všechna ustanovení Smlouvy o ES týkající se volného pohybu osob mají za cíl usnadnění výkonu výdělečné činnosti jakékoli povahy na celém území Společenství pro státní příslušníky Společenství a brání opatřením, která by mohla znevýhodňovat tyto státní příslušníky, pokud chtějí vykonávat hospodářskou činnost na území jiného členského státu (viz rozsudek ze dne 15. září 2005, Komise v. Dánsko, C-464/02, Sb. rozh. s. I-7929, bod 34 a výše uvedená judikatura).

16 Ustanovení, která zabraňují nebo odrazují státního příslušníka členského státu opustit jeho zemi převodu za účelem výkonu jeho práva na volný pohyb, tedy představují překážky této svobody, i když se uplatňují nezávisle na státní příslušnosti dotčených pracovníků (rozsudek ze dne 13. listopadu 2003, Schilling a Fleck-Schilling, C-209/01, Recueil, s. I-13389, bod 25, jakož i výše uvedený rozsudek Komise v. Dánsko, bod 35).

17 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že aťkoliv ustanovení týkající se volného pohybu pracovníků podle svého znění směřují k zajištění výhody vnitrostátního zacházení v hostitelském členském státu, brání rovněž tomu, aby členský stát převodu narušoval svobodné přijetí a výkon zaměstnání jedním z jeho státních příslušníků v jiném členském státě (rozsudek ze dne 12. prosince 2002, De Groot, C-385/00, Recueil, s. I-11819, bod 79).

18 To platí také o ustanoveních týkajících se svobody usazování. Podle ustálené judikatury totiž aťkoliv ustanovení týkající se svobody usazování podle svého znění směřují k zajištění výhody vnitrostátního zacházení v hostitelském členském státu, brání rovněž tomu, aby členský stát převodu narušoval usazování některého ze svých státních příslušníků nebo společnosti založené v souladu se svými právními předpisy v jiném členském státě (rozsudky ze dne 11. března 2004, De Lasteyrie du Saillant, C-9/02, Recueil, s. I-2409, bod 42, a ze dne 23. února 2006, Keller Holding, C-471/04, Sb. rozh. s. I-2107, bod 30).

19 V projednávaném případě Portugalská republika tvrdí, že čl. 10 odst. 5 CIRS nepředstavuje znevýhodnění v neprospěch daňových poplatníků, kteří si přejí přenést své bydliště mimo portugalské území. Podle ní toto ustanovení zakotvuje daňovou úlevu *ad hoc* tím, že stanovuje výjimku z obecného pravidla zdanění příjmu. Za těchto podmínek Komise není oprávněna tvrdit, že takové ustanovení porušuje články 39 ES a 43 ES.

20 Tento argument nemůže být přijat. I když čl. 10 odst. 5 CIRS nezakazuje daňovému poplatníkovi podléhajícímu dani z příjmu v Portugalsku vykonávat zaměstnání v jiném členském státě nebo obecně vykonat své právo na usazení, toto ustanovení nicméně může omezit výkon těchto práv tím, že má přinejmenším odrazující účinek ve vztahu k daňovým poplatníkům, kteří si přejí prodat své nemovitosti proto, aby se mohli usadit v jiném členském státě, než je Portugalská republika.

21 Je totiž zjevné, že daňový poplatník, který se rozhodne prodat svoji nemovitost určenou k bydlení, kterou vlastní v Portugalsku za účelem přenesení svého bydliště na území jiného členského státu a nabytí tam nové nemovitosti určené k bydlení v rámci výkonu práv priznaných články 39 ES a 43 ES, podléhá znevýhodněnému daňovému zacházení ve srovnání se zacházením s osobou, která si zachová své bydliště v Portugalsku.

22 Toto rozdílné zacházení, pokud jde o zdanění příjmu, může mít dopad na majetek

daňového poplatníka přejícího si přenést své bydliště mimo Portugalsko, a v důsledku toho je možné od takového přenosu odradit.

23 Z toho vyplývá, že ustanovení CIRS, a zvláště čl. 10 odst. 5 CIRS, tím, že podřizují osvobození příjmu z úplatného převodu nemovitostí určených k vlastnímu a trvalému bydlení osoby povinné k dani nebo člen její domácnosti od daně podmínce, že realizovaný zisk bude znovu investován do nabytí nemovitostí nacházejících se na portugalském území, mohou narušit takový volný pohyb pracovníků a svobodu usazování, tak jak jsou zaručeny v člancích 39 ES a 43 ES.

24 Z ustálené judikatury nicméně vyplývá, že vnitrostátní opatření, která mohou bránit nebo omezit méně pitažlivým výkon základních svobod zaručených Smlouvou, jsou nicméně povolena za podmínky, že sledují cíl obecného zájmu, jsou způsobilá zaručit uskutečnění tohoto cíle a nepřekračují meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné (výše uvedené rozsudky De Lasteyrie du Saillant, bod 49, a N, bod 40).

25 V tomto ohledu Portugalská republika tvrdí, že skutečnost, že existuje absolutní souvislost funkční totožnosti mezi převáděnou nemovitostí a nemovitostí nabytou prostřednictvím znovu investování částky, za kterou byla prodána první nemovitost, implikuje, že čl. 10 odst. 5 CIRS je odvodněn soudržností daňové právní úpravy. Existuje totiž přímá vzájemná souvislost mezi daňovým zvýhodněním a uložením daně v rámci téhož zdanění, které se vztahuje k témuž daňovému poplatníkovi.

26 Je namístě poznamenat jednak, že tvrzení Portugalské republiky nemůže vyloučit skutečnost, že nemovitost nabytá v jiném členském státě než ve zmíněné republice může být také určena k vlastnímu a trvalému bydlení daňového poplatníka, který předtím bydlel v Portugalsku. Mimoto, v rozporu s tím, co v podstatě tvrdí portugalské orgány, v případě, že je tato nemovitost nabyta z výnosu z prodeje nemovitosti určené k bydlení daňového poplatníka v Portugalsku, toto nabytí nahrazuje převedenou nemovitost a v majetku daňového poplatníka plní funkci totožnou s funkcí převodně vlastněného majetku.

27 Kromě toho z přezkumu čl. 10 odst. 5 CIRS vyplývá, že v rozporu s tím, co tvrdí v projednávané věci Portugalská republika, domnívá souvislost mezi zvýhodněním uděleným daňovému poplatníkovi a jeho zdaněním není jednoznačná. Ke zdanění příjmu v budoucnu může totiž dojít pouze v případě vzniku tohoto příjmu. Mimoto pokud dotčená osoba nabývá nové bydliště na portugalském území, může se vždy dovolávat osvobození stanoveného v čl. 10 odst. 5 CIRS.

28 Za těchto podmínek portugalské orgány nemohou tvrdit, že existuje přímá souvislost mezi daňovým zvýhodněním stanoveným v uvedeném vnitrostátním ustanovení a vyrovnáním tohoto zvýhodnění určitým daňovým odvodem.

29 Soudní dvůr sice připustil, že nezbytnost chránit soudržnost daňového režimu může odvodnit omezení výkonu základních svobod zaručených Smlouvou. Nicméně, aby argument založený na takovém odvodnění mohl obstát, je třeba, aby byla prokázána existence přímé souvislosti mezi dotyčným daňovým zvýhodněním a vyrovnáním takového zvýhodnění určitým daňovým odvodem (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Keller Holding, bod 40 a výše uvedená judikatura), kterou tak v projednávaném případě není.

30 Z výše uvedeného vyplývá, že argument, podle něhož je vnitrostátní právní úprava týkající se zdanění příjmu z nemovitostí objektivně odvodněna nezbytností zachovat soudržnost daňového systému, nemůže být přijat.

31 Portugalská republika uplatňuje také, že čl. 10 odst. 5 CIRS směřuje k zajištění ochrany a zachování vlastního bydlení osoby povinné k dani a jejích členů rodiny, a proto zaručuje této osobě povinné k dani právo na bydlení, které představuje ústavní požadavek.

32 I kdyby bylo možné se takového argumentu za účelem odvodnění narušení svobody pohybu osob dovolávat, je namístě konstatovat, že podmínka znovu investovat na portugalském území uložená čl. 10 odst. 5 CIRS, překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení uvedeného cíle.

33 Pokud je totiž cílem uvedeného vnitrostátního ustanovení zaručit právo na bydlení, tento cíl může být sledován, aniž by bylo nezbytné stanovit podmínku znovu investovat na vnitrostátním území.

34 Portugalská republika v tomto ohledu nicméně tvrdí, že odstranění podmínky znovu investovat příjem na vnitrostátním území by mělo za důsledek nepřímé financování politiky bydlení jiných členských států.

35 I kdyby byl tento argument opodstatněný, nemůže však prokázat, že sporné ustanovení je nezbytné k dosažení sledovaného cíle. Naopak cíl zaručit právo na bydlení připomenutý v bodě 31 tohoto rozsudku je dosažen ve stejném rozsahu, pokud osoba povinná k dani přenesla své bydliště spíše na území jiného členského státu než na portugalské území. V důsledku toho není ve vztahu ke zmíněnému cíli okolnost domnělého nepřímého financování politiky bydlení jiných členských států relevantní.

36 Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno, že dotčená vnitrostátní právní úprava, v projednávaném případě čl. 10 odst. 5 CIRS, je odvodněná naléhavými důvody obecného zájmu, je třeba dojít k závěru, že taková právní úprava je v rozporu s články 39 ES a 43 ES.

37 Co se týče konečné osob, které nejsou hospodářsky závislé, je třeba ze stejných důvodů dojít ke stejnému závěru, pokud jde o část žalobního důvodu týkajícího se článku 18 ES.

38 Komise zadruhé uplatňuje, že Portugalská republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 a 31 Dohody o EHP týkajících se svobody pohybu pracovníků a svobody usazování.

39 Jak upřesňuje článek 6 Dohody o EHP jsou ustanovení této dohody v míře, v jaké jsou v podstatě totožná s odpovídajícími pravidly Smlouvy a s akty přijatými na základě této smlouvy, při svém provádění a uplatnění vykládána v souladu se související judikaturou Soudního dvora vydanou před dnem podpisu této dohody.

40 Krom toho jak Soudní dvůr, tak Soud ESVO uznaly nezbytnost zajistit, aby pravidla Dohody o EHP, která jsou v podstatě totožná s ustanoveními Smlouvy, byla vykládána jednotným způsobem (výše uvedený rozsudek Keller Holding, bod 48 a výše uvedená judikatura).

41 Je třeba přitom poukázat na to, že pravidla zakazující omezení svobody pohybu a svobody usazování uvedená v článcích 28 a 31 Dohody o EHP jsou totožná s pravidly stanovenými v článcích 39 ES a 43 ES.

42 Za těchto podmínek musí být žaloba Komise považována za opodstatněnou, pokud jde o část žalobního důvodu týkající se porušení pravidel týkajících se svobody pohybu osob uvedených v Dohodě o EHP.

43 V důsledku toho je třeba určit, že Portugalská republika tím, že ponechala v platnosti

taková daňová ustanovení, jako je čl. 10 odst. 5 CIRS, která podléhají osvobození příjmu z úplatného převodu nemovitostí určených k vlastnímu a trvalému bydlení osoby povinné k dani nebo člen její domácnosti od daně podmínce, že realizovaný zisk bude znovu investován do nabytí nemovitostí nacházejících se na portugalském území, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 18 ES, 39 ES, 43 ES, jakož i z článků 28, 31 Dohody o EHP.

K volného pohybu kapitálu

44 Komise se mimoto domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Portugalská republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 56 odst. 1 ES a článku 40 Dohody o EHP.

45 Vzhledem k tomu, že ustanovení Smlouvy a Dohody o EHP týkající se volného pohybu osob brání sporné vnitrostátní právní úpravě, není nezbytné samostatně přezkoumat uvedenou právní úpravu ve světle čl. 56 odst. 1 ES a článku 40 Dohody o EHP týkajících se volného pohybu kapitálu (viz obdobný rozsudek ze dne 4. června 2002, Komise v. Francie, C-483/99, Recueil, s. I-4781, bod 56).

K náhradám řízení

46 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který nemohl úspěch ve věci, uloží náhradu nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který mohl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Portugalská republika nemohla ve věci úspěch, je namístě poslední uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) Portugalská republika tím, že ponechala v platnosti taková daňová ustanovení, jako je čl. 10 odst. 5 zákoníku o dani z příjmu fyzických osob, která podléhají osvobození příjmu z úplatného převodu nemovitostí určených k vlastnímu a trvalému bydlení osoby povinné k dani nebo člen její domácnosti od daně podmínce, že realizovaný zisk bude znovu investován do nabytí nemovitostí nacházejících se na portugalském území, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 18 ES, 39 ES, 43 ES, jakož i z článků 28, 31 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992.

2) Portugalské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.

* Jednací jazyk: portugalská.